

UMOWA FAKTORINGU

ĆWICZENIA NR 4

CHARAKTER PRAWNY UMOWY FAKTORINGU

umowa
nienazwana

umowa
handlowa

umowa
konsensualna

umowa
dwustronnie
zobowiązująca

umowa
wzajemna

umowa
odpłatna

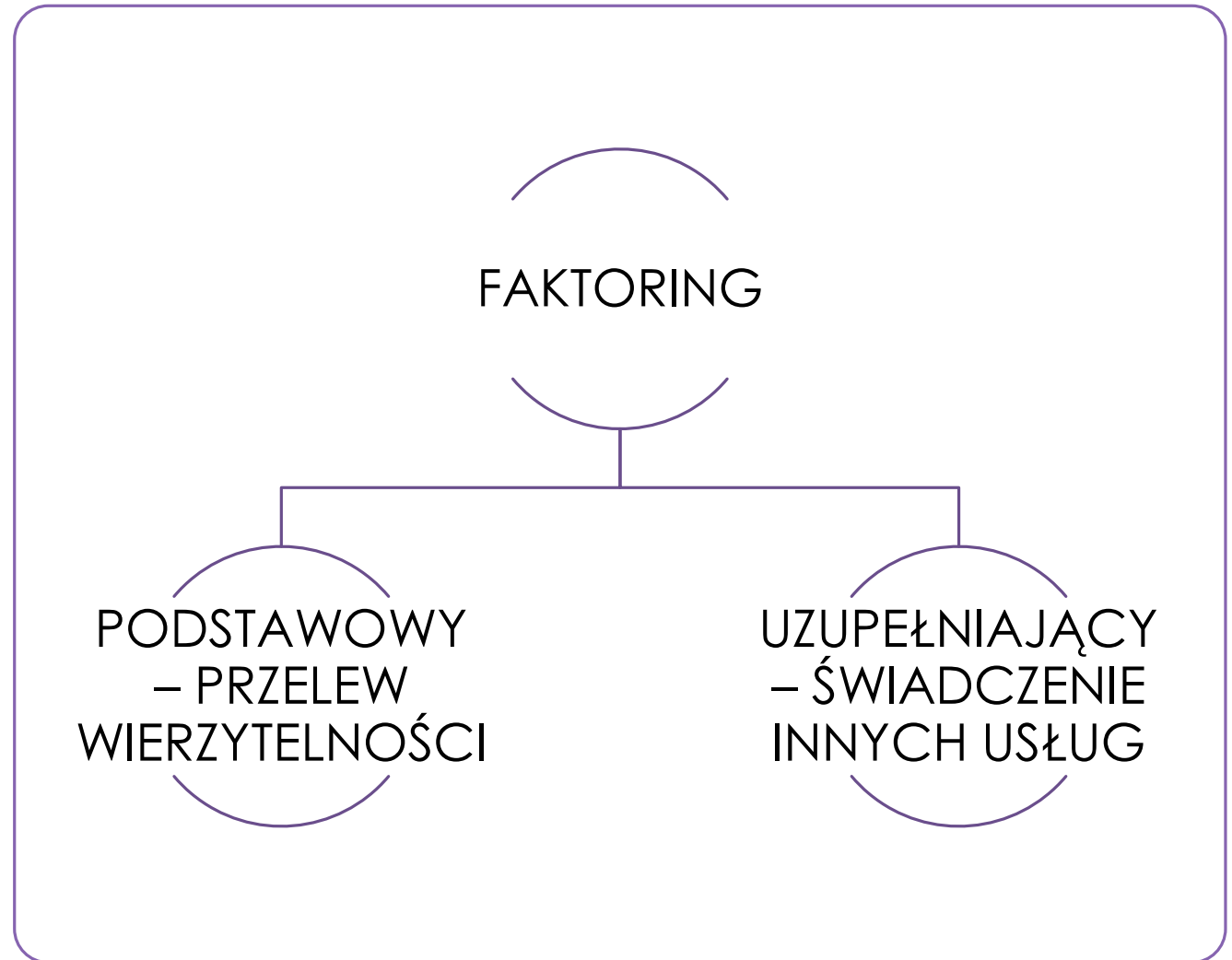
DEFINICJA UMOWY FAKTORING

- faktoring polega na nabyciu przez faktora określonych wierzytelności bezspornych co do wysokości i zasady, przysługujących przedsiębiorcy z tytułu **sprzedaży, usługi lub dostawy** w zamian za kwotę odpowiadającą wierzytelności, pomniejszoną o wynagrodzenie (prowizję) faktora
- przedmiotem umowy mogą być także wierzytelności przyszłe
- ponadto faktor w ramach umowy zobowiązuje się do dokonywania innych czynności na rzecz faktoranta, niezwiązanych bezpośrednio z przelewem wierzytelności

CEL ZAWARCIA UMOWY FAKTORINGU

- umowa faktoringu umożliwia faktorantowi, czyli przedsiębiorcy, uzyskanie środków finansowych z tytułu przelewu wierzytelności przed terminem wymagalności (faktorant utrzymuje stabilność finansową bez konieczności zaciągania kredytu)
- interes ekonomiczny faktora, czyli banku, polega na nabyciu wierzytelności od przedsiębiorcy za cenę niższą od wartości nominalnej, a więc z dyskontem

PRZEDMIOT UMOWY FAKTORINGU

PRZEDMIOT UMOWY FAKTORINGU

- podstawowym przedmiotem umowy faktoringu jest **przelew wierzytelności**, z chwilą zawarcia umowy dochodzi do przeniesienia wierzytelności z przedsiębiorcy na faktora, chyba że strony ustalą inną datę przejścia wierzytelności niż data zawarcia umowy lub chodzi tylko o zobowiązanie się do przedstawienia faktorowi wierzytelności z prawem tego ostatniego do nabycia lub nie, ewentualnie gdy przedmiotem nabycia mogą być wierzytelności przyszłe;
- wierzytelności będące przedmiotem umowy w zasadzie charakteryzuje krótki termin zaspokojenia – **od 14 do 210 dni**;
- nie istnieją żadne przeszkody prawne, aby wierzytelności charakteryzujące się dłuższym terminem zaspokojenia były przedmiotem takiej umowy, wraz z przejściem na rzecz faktora wierzytelności głównej przechodzą również wszelkie prawa związane z tą wierzytelnością.

PRZELEW WIERZYTELNOSCI

- zawsze odpłatny
- jej przedmiotem są najczęściej krótkoterminowe wierzytelności przyszłe oraz jeszcze niewymagalne wierzytelności istniejące
- w wyniku przelewu przechodzi na faktora cała wierzytelność główna – prawo domagania się zapłaty ceny za sprzedany towar, albo wynagrodzenia za wykonaną usługę
- przedmiotem cesji nie może być wierzytelność, której sprzeciwiłby się ustawie, właściwości zobowiązania albo zastrzeżeniu umownemu

MOTYWY EKONOMICZNE WYBORU FAKTORINGU JAKO ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. brak nowoczesnego zaplecza i profesjonalnego personelu administracyjno-księgowego
2. potrzeba zabezpieczenia się przed opóźnieniami w płatnościach kontrahentów oraz wzrost ich oczekiwań co do wydłużania okresów odroczenia zapłaty
3. trudności w uzyskaniu kredytu z innych źródeł, szczególnie bankowych
4. wahania sezonowe działalności przedsiębiorstwa i wywołane tym okresowe spiętrzenia w pracy administracji i księgowości
5. skomplikowana procedura fakturowania stosowną przez klientów
6. potrzeba skorzystania z usług marketingowych faktora

ŚWIADCZENIA DODATKOWE

dochodzenie od
dłużników
należności z tytułu
umowy faktoringu

prowadzenie
doradztwa
prawnego lub
ekonomicznego

prowadzenie
badań rynku na
rzecz faktoranta

przeprowadzanie
okresowych analiz
sytuacji
ekonomicznej
dłużników

udzielanie zaliczek
lub kredytów

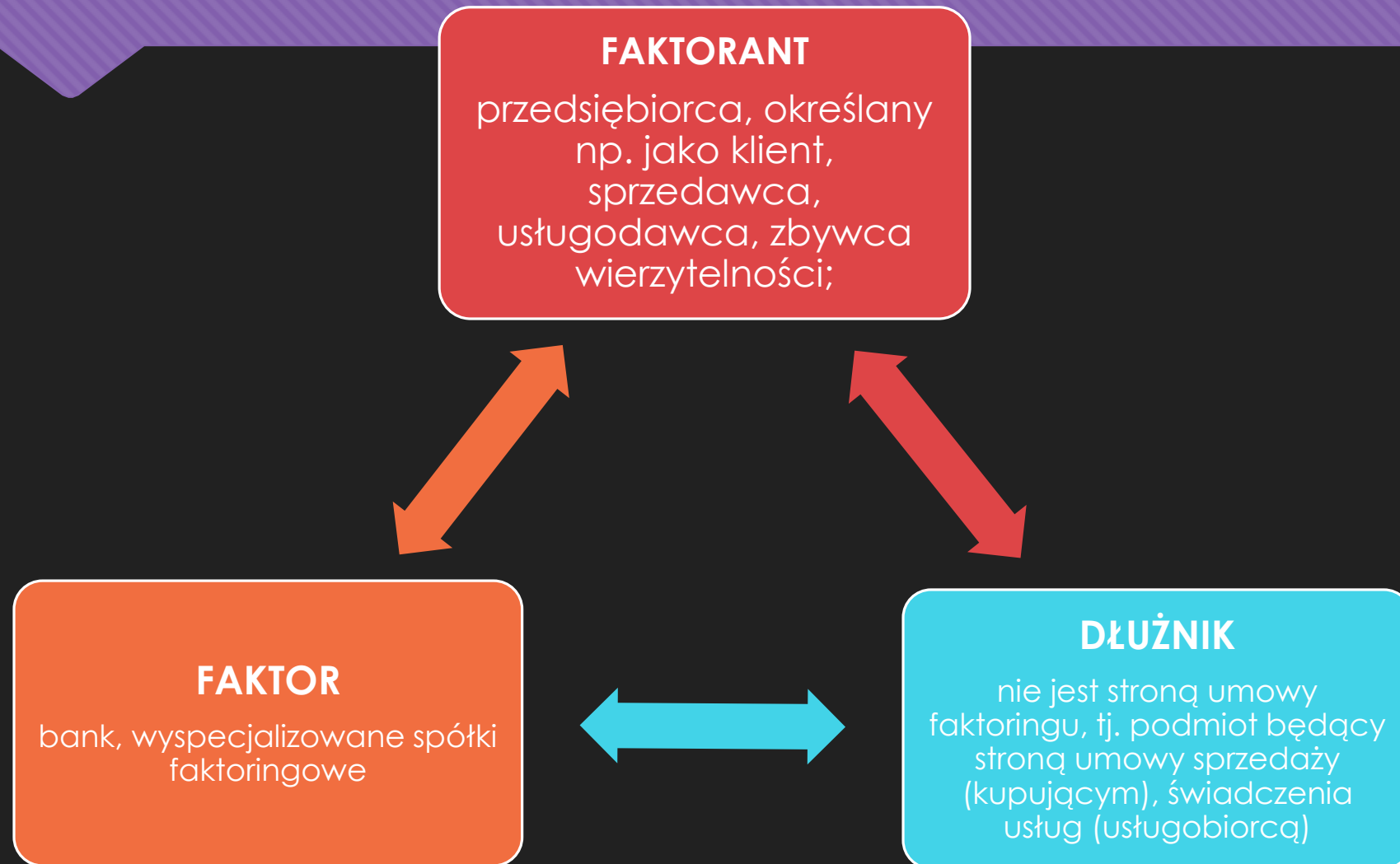
FUNKCJE FAKTORINGU

FINANSOWANIA

USŁUGOWA

GWARANCYJNA

STRONY UMOWY FAKTORINGU

MECHANIZM DZIAŁANIA FAKTORINGU

Sprzedaż
produktu lub
usługi
i wydanie
faktury

Przedsiębiorca
przekazuje
fakturę
faktorowi

Faktor
przeprowadza
procedurę
weryfikującą
nawet w ciągu
kilku godzin

Faktor wpłaca
na konto
przedsiębiorcy
do 90%
wartości
faktury

Kontrahent
opłaca fakturę
bezpośrednio
na konto
fatora

RODZAJE UMOWY FAKTORINGU

FAKTORING
WŁAŚCIWY

FAKTORING
NIEWŁAŚCIWY

FAKTORING WŁAŚCIWY

faktor na mocy umowy o cesję wierzytelności przejmuje wszelkie wierzytelności przysługujące faktorantowi, czyli klientowi banku;

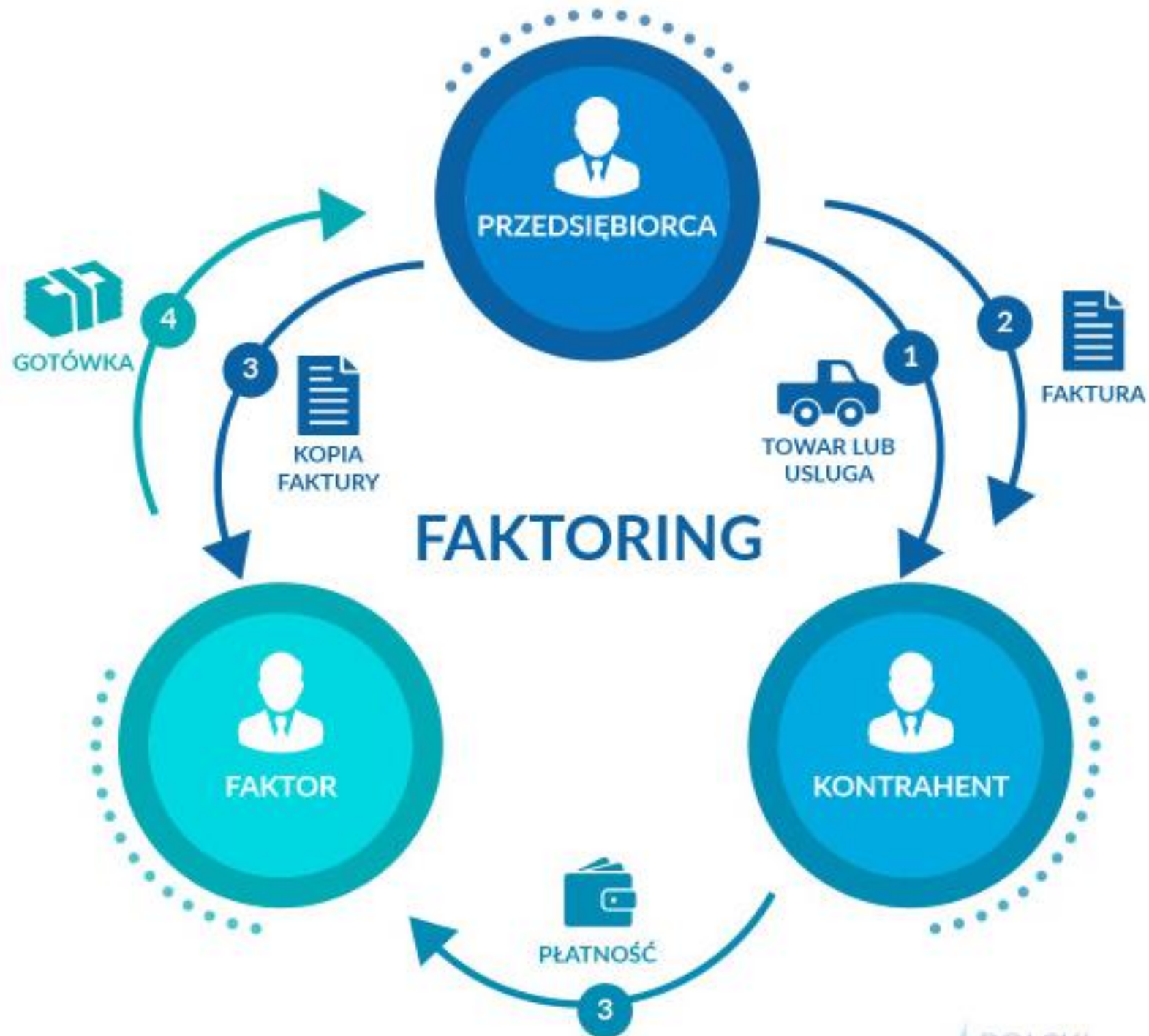
na faktora przechodzi pełne ryzyko niewypłacalności dłużnika zbywanej wierzytelności;

faktorowi nie przysługuje regres do faktoranta z tytułu niewypłacalności dłużnika cedowanej wierzytelności (*del credere*)

GWARANCJA DEL CREDERE

- zakres przedmiotowy swobodnie kształtowany w umowie
- może być ograniczona jedynie do wierzytelności wybranych dłużników, legitymujących się dostatecznie wysoką wiarygodnością finansową
- faktor może być uprawniony do wskazywania wierzytelności służących jedynie wobec wybranych dłużników
- przejęcie pełnego ryzyka za wypłacalność dłużnika jest najczęściej wyłączone w przypadku, gdy przyczyna niewykonania umowy leży po stronie faktoranta, tj. w razie niezgodności towaru z umową, odpowiedzialności z tytułu gwarancji jakości, rękojmi itp.

OTWARTY	Dłużnik (nabywca towaru lub usługi) zostaje niezwłocznie powiadomiony o dojściu do skutku umowy factoringowej.
PÓŁOTWARTY	Dostawca towaru lub usługi nie powiadamia dłużnika (odbiorcy towaru lub usługi) o zawarciu umowy factoringu, natomiast faktor czyni to dopiero w momencie wezwania odbiorcy towaru (usług) do zapłaty.
TAJNY	Odbiorca towaru (usługobiorca) nie zostaje powiadomiony o zawarciu umowy factoringu.
POWIERNICZY	Bank, do którego należy dany zbywca towarów lub usług upoważnia faktora do wykonywania określonych usług factoringowych na rzecz zbywcy towarów i usług i ściągania od odbiorców tych towarów i usług (dłużnika) oznaczonych wierzytelności.

RODZAJE FAKTORINGU WŁAŚCIWEGO

FAKTORING NIEWŁAŚCIWY

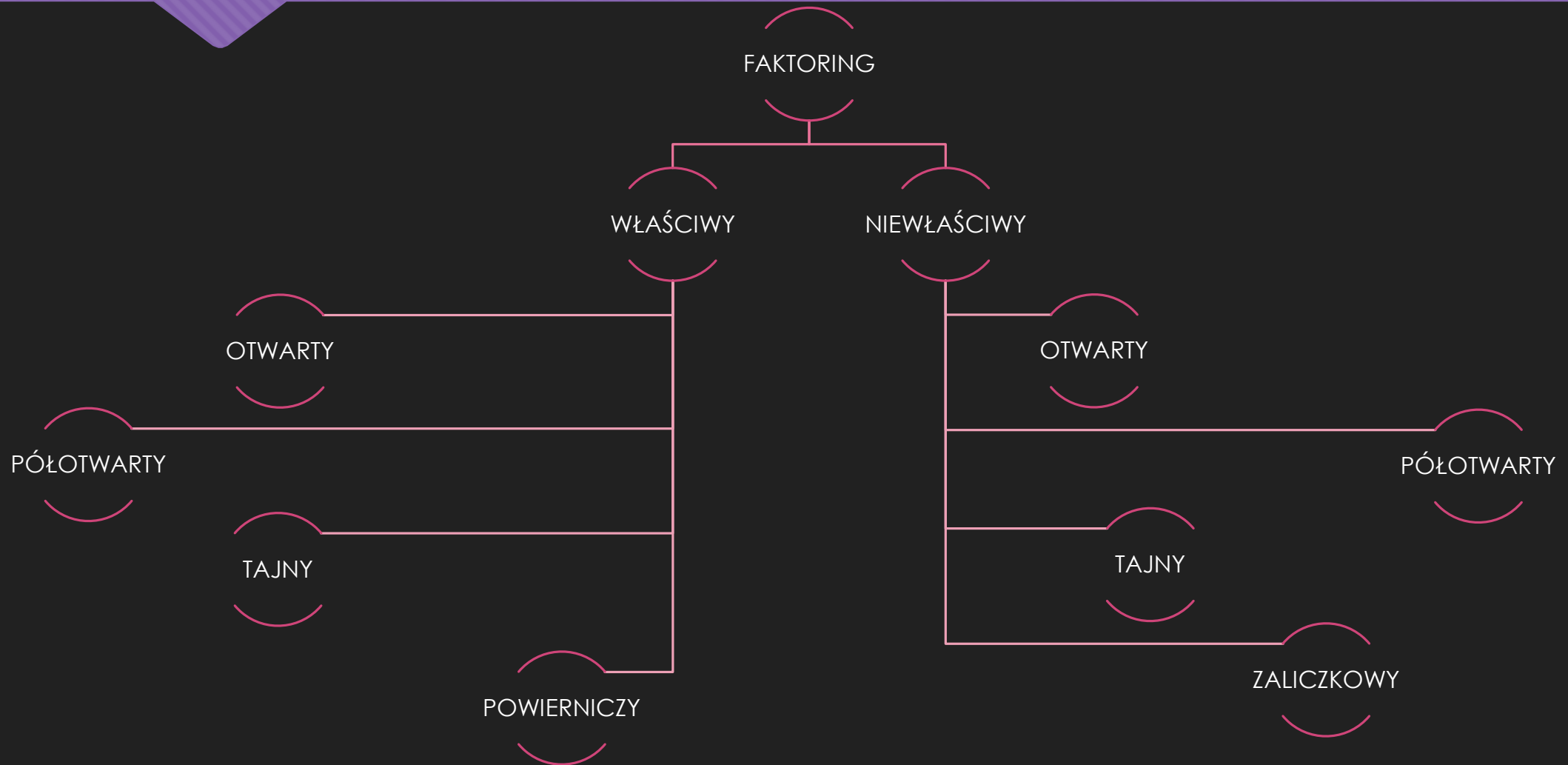
w wyniku zawarcia umowy nie dochodzi do przejścia na faktora ryzyka niewypłacalności dłużnika, czyli **cesja wierzytelności między zbywcą wierzytelności a faktorem nie ma charakteru definitywnego**

faktor, w przypadku niewypłacalności dłużnika zbywanej wierzytelności **może dochodzić egzekucji należności z tytułu umowy przelewu wprost z majątku faktoranta**, czyli zbywcy wierzytelności

OTWARTY	Dłużnik (nabywca towaru lub usługi) zostaje niezwłocznie powiadomiony o dojściu do skutku umowy factoringowej.
PÓŁOTWARTY	Dostawca towaru lub usługi nie powiadamia dłużnika (odbiorcy towaru lub usługi) o zawarciu umowy faktoringu, natomiast faktor czyni to dopiero w momencie wezwania odbiorcy towaru (usług) do zapłaty.
TAJNY	Odbiorca towaru (usługobiorca) nie zostaje powiadomiony o zawarciu umowy factoringu.
ZALICZKOWY	Jego przedmiotem są honoraria: <ul style="list-style-type: none">• lekarzy,• architektów,• notariuszy,• adwokatów. Faktor wypłaca tym osobom zaliczki pieniężne <i>a conto</i> ich honorarium, sam zaś przejmuje wierzytelności (bez odpowiedzialności <i>del credere</i>).

RODZAJE FAKTORINGU NIEWŁAŚCIWEGO

RODZAJE I TYPY UMÓW FAKTORINGOWYCH

FAKTORING ODWROTNY

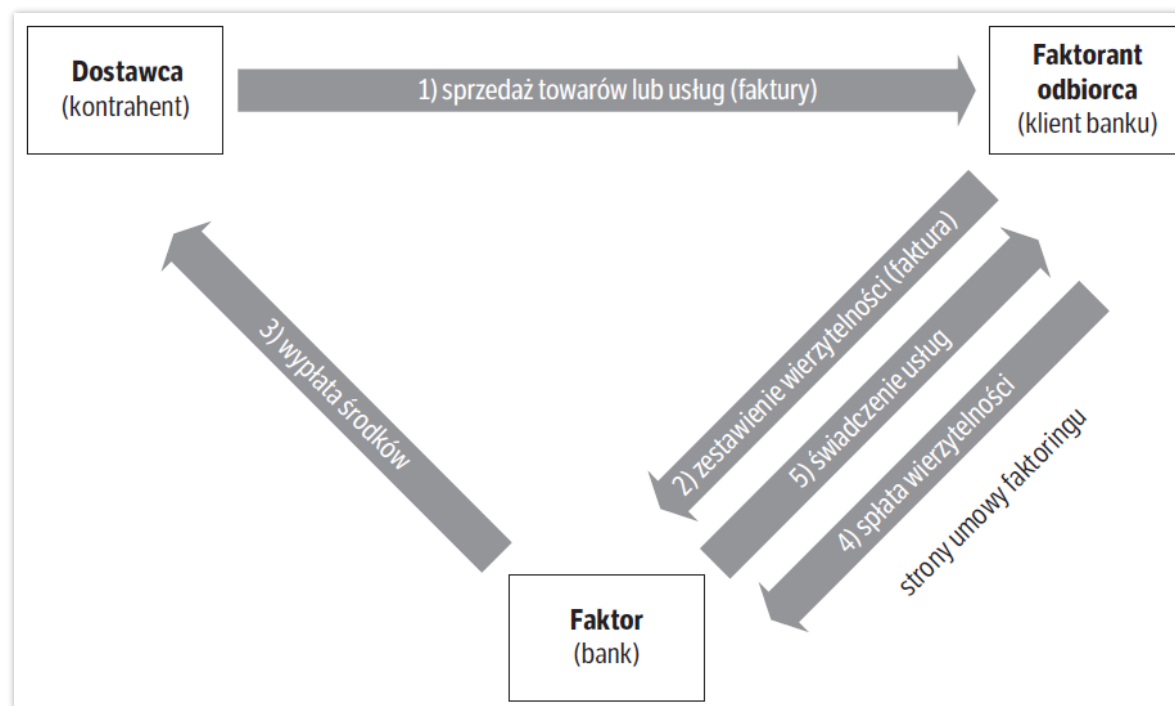
faktor dokonuje płatności za zobowiązania klienta, czyli fakturanta, wobec dostawców

faktor przejmuje ryzyko niewypłacalności klienta

faktoring odwrotny stwarza możliwość klientowi odroczenia terminu zapłaty oraz wynegocjowanie korzystniejszych warunków handlowych lub dodatkowych rabatów w zamian za regulowanie zobowiązań w terminie bądź przed terminem płatności

klient może zdecydować, który dostawca otrzyma środki w pierwszej kolejności

FAKTORING ODWROTNY

ZE WZGLĘDU NA SPOSÓB SPEŁNIENIA ŚWIADCZENIA

FAKTORING

dyskontowy

(przyspieszony) podobny do dyskonta weksli, z tym że zbycie wierzytelności odbywa się w drodze cesji; kwota z faktury jest pomniejszana o dyskonto, czyli zbycie wierzytelności następuje poniżej ceny znajdującej się na fakturze

zaliczkowy

zbywca wierzytelności otrzymuje zaliczkę na poczet ceny zbytej wierzytelności, a pozostała kwota, pomniejszona o prowizję, jest rozliczana dopiero w chwili spłaty należności lub zapadnięcia terminu wymagalności

ZAWARCIE UMOWY

Ważność umowy zależy od:

- ogólnych regulacji k.c. dot. czynności prawnych,
- ważności umowy będącej podstawą przeniesienia wierzytelności.

zawarcie zwykle poprzedzone jest podpisaniem listu intencyjnego, poprzedzona analizą sytuacji ekonomicznej faktoranta

FORMA UMOWY

- dowolna, co do zasady pisemna
- charakter umów formularzowych – postanowienia są z góry ustalone,
- umowa adhezyjna – mamy do czynienia z przystąpieniem stron do umowy.

ZMIANA I USTANIE UMOWY

ZMIANA

- do zmiany umowy może dojść w każdym czasie trwania stosunku prawnego łączącego przedsiębiorcę i dłużnika z tytułu umowy sprzedaży, dostawy lub usługi; zmiana leży w gestii stron i powinna być określona w umowie;

USTANIE

- podlega ogólnym zasadom prawa cywilnego, wygasa zatem przez:
 - wykonanie zobowiązania;
 - upływ czasu – gdy została zawarta na czas określony;
 - rozwiązanie poprzez zgodne oświadczenie stron;
 - **wypowiedzenie** – strony powinny określić w umowie termin jej wypowiedzenia, dopuszczalne jest także zawarcie w umowie wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym, wypowiedzenie ma skutek „na przyszłość” – umowa przestaje obowiązywać od chwili jej wypowiedzenia, a strony nie zwracają sobie wzajemnie swojego świadczenia;
 - możliwość **odstąpienia od umowy** – dopuszczalna tylko w razie zawarcia odpowiedniej klauzuli w umowie (odstąpienie umowne); umowa powinna wówczas określać przyczyny, po których wystąpieniu strona będzie mogła z takiego uprawnienia skorzystać; odstąpienie od umowy ma skutek „wstecz” – umowę taką uważa się za niezawartą, zwrócenie świadczeń stronie przeciwnej.

FAKTORING WŁAŚCIWY

FAKTOR

1. PRAWA

- badanie stanu majątkowego dłużnika w celu zdobycia pewności, że jego stan majątkowy gwarantuje wypłacalność.

2. OBOWIĄZKI

- obciążenie odpowiedzialnością za wypłacalność dłużnika (ryzyko *del credere*) – oznacza to że strony stanowią w umowie, że wraz z przejściem faktora wierzytelności ponosić on będzie ryzyko wypłacalności dłużnika; do momentu zawarcia umowy ryzyko jest związane z osobą przedsiębiorcy; w związku z ryzykiem *del credere* rośnie też wysokość prowizji faktora.
- przy faktoringu pełnym mamy również do czynienia z definitywnym przejściem wierzytelności przedsiębiorcy na rzecz faktora – w praktyce oznacza to, że taka wierzytelność nie może „powrócić” do zbywcy, a zatem można uznać, że między stronami umowy zawarta została „umowa sprzedaży” wierzytelności,
- faktoring właściwy nie łączy ze sobą prawa regresu – nawet w razie późniejszej niewypłacalności dłużnika, faktor nie może żądać od przedsiębiorcy równej wartości nieściągalnej wierzytelności

FAKTORING NIEWŁAŚCIWY

FAKTOR

1. PRAWA

- brak obciążenia faktora ryzykiem ściągalności wierzytelności od dłużnika;
- prowizja – jednak jest niższa, bo nie występuje odpowiedzialność *del credere*;
- ocena oferowanych wierzytelności przez przedsiębiorcę, głównie pod kątem ich późniejszego egzekwowania od dłużnika: **wierzytelności pewne** – przedmiot factoringu właściwego, **wierzytelności niepewne** – przedmiot factoringu niewłaściwego.

2. OBOWIĄZKI

- faktor ponosi ryzyko jedynie do wysokości określonych kwot, kryterium wypłacalności dłużnika stało się podstawą do przyjmowania w umowie factoringu tzw. kwot najwyższych (granicznych) w stosunku do poszczególnych dłużników; faktor przejmuje na siebie ryzyko *del credere* tylko do wysokości zadeklarowanych kwot; w przypadku przekroczenia przez wierzytelność przyjętych w umowie kwot granicznych zostają one przelane na wierzyciela zgodnie z zasadą factoringu niewłaściwego;
- świadczenie usług o charakterze dodatkowym – nie wiążą się bezpośrednio z samym przelewem wierzytelności:
 - a) ściąganie od dłużników należności z tytułu umowy factoringu,
 - b) okresowe badanie sytuacji ekonomicznej dłużników,
 - c) prowadzenie ksiąg handlowych i rachunkowych,
 - d) badanie rynku na rzecz przedsiębiorcy,
 - e) działalność reklamowa,
 - f) doradztwo prawne i ekonomiczne,
 - g) udzielanie zaliczek i kredytów.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NIEWYKONANIE LUB NIENALEŻYTE WYKONANIE UMOWY

- mają zastosowanie przepisy k.c. regulujące ogólne zasady odpowiedzialności umownej, opartej na zasadzie winy (art. 471 k.c.);
- odpowiedzialność dotyczyć będzie wszelkich obowiązków związanych z umową, którymi zostały obciążone strony danej umowy faktoringowej np. co do sposobu wykonania, jakości, ilości:
 - **w przypadku faktora** będzie ponosił odpowiedzialność za:
 - niewypłacenie przedsiębiorcy umówionej kwoty za przedmiotową wierzytelność,
 - niewypłacalność dłużnika, jeżeli zgodnie z treścią umowy ponosi za to odpowiedzialność,
 - niewykonanie lub nienależyte wykonanie czynności dodatkowych;
 - faktor jest także w stosunku zobowiązaniowym z dłużnikiem, który nie będąc stroną umowy faktoringu pozostaje w relacji z faktorem jako wierzycielem – tu zastosowanie mają przepisy ogólne k.c.
 - **w przypadku przedsiębiorcy** odpowiedzialność może wynikać z:
 - nieuiszczenie prowizji,
 - niezwrócenia otrzymanych od faktora kwot tytułem zaliczki,
 - niewypłacalności dłużnika, jeżeli to wynika z umowy.

ZALETY FAKTORINGU

PODNIESIENIE ELASTYCZNOŚCI W PODEJŚCIU DO TERMINÓW PŁATNOŚCI

- czas jaki przedsiębiorca może dać swoim kontrahentom na zapłatę może dzięki faktoringowi zostać znacznie wydłużony, wpływa to na wzrost składanych u niego zamówień,

POPRAWA PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ

- dzięki łatwo i szybko uzyskanym środkom, przedsiębiorca może na bieżąco regulować własne zobowiązania,

MOTYWOWANIE KONTRAHENTÓW DO REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ

- partnerzy biznesowi przedsiębiorcy są powiadamiani o tym, że korzysta on z faktoringu. Z analiz wynika, że stają się dzięki temu znacznie bardziej zdyscyplinowani w podejściu do płatności faktur,

NIEOGRANICZONA ILOŚĆ GOTÓWKI

- wraz z rozwojem firmy, wzrostem sprzedaży oraz liczby i wartości wystawionych faktur, przedsiębiorca może korzystać z rosnącej puli środków,

NATYCHMIASTOWY DOSTĘP DO FINANSOWANIA

- przedsiębiorca nie musi czekać na środki. Może ją otrzymać nawet w dniu wystawienia faktury,

FAKTOR

- możliwość nawiązania kontaktu z przedsiębiorcą
- możliwość przejęcia klienta do kompleksowej obsługi
- możliwość pozyskania nowego klienta w osobie dłużnika faktoringowego
- prowadzenie działalności umożliwiającej generowanie zysków

- możliwość wystąpienia trudności w ściąganiu należności od dłużnika, czego wynikiem jest wzrost kosztów działalności

FAKTORANT

- pozyskanie dodatkowych źródeł finansowania
- nie zawsze wymagane przez faktora zabezpieczenie majątkowe
- możliwość sprzedaży wierzytelności
- możliwość korzystania z dodatkowych usług
- pozyskanie środków pieniężnych z faktoringu odbywa się szybciej niż w przypadku pożyczki czy kredytu

- postrzeganie sprzedaży wierzytelności przez dłużników jako odsprzedaż problemów finansowych
- postrzeganie sprzedaży wierzytelności przez dłużników jako oznaka niełojalności dostawcy w związku z pojawieniem się nowego wierzyciela przestrzegającego terminu płatności
- opłaty na rzecz faktora w postaci odsetek, marży i prowizji

DŁUŻNIK

- faktor będzie nabywał te wierzytelności, których dłużnikami są podmioty terminowo regulujące nabyte przez faktoranta należności, a co za tym idzie możliwość ustalania dla nich terminów płatności w przyszłości

- mobilizacja do terminowego regulowania swoich zobowiązań

- brak możliwości uzyskania od faktora korzystnych terminów płatności w przyszłości dla podmiotów regulujących należności nieterminowo

UMOWA FORFAITINGU

CHARAKTER PRAWNY UMOWY FAKTORINGU

umowa
nienazwana

umowa
handlowa

umowa
konsensualna

umowa
dwustronnie
zobowiązująca

umowa
wzajemna

umowa
odpłatna

UMOWA FORFAITINGU

- sposób nabywania wierzytelności pieniężnych przyszłych lub istniejących, powstałych z tytułu umowy sprzedaży, dostawy lub o wykonanie usług
- istotą forfaitingu jest konstrukcja bezregresowego wykupu odroczonej, przyszłej wierzytelności **eksportowych** przysługujących dostawcom, czyli eksporterom, w stosunku do odbiorców, a więc importerów, przez wyspecjalizowaną **instytucję forfaitingową**,
- wierzytelności eksportowe mogą być zabezpieczone wekslem własnym, wekslem trasowanym lub innymi instrumentami, np. akredytywą;
- skutkiem umowy forfaitingu jest przede wszystkim przelew wierzytelności na instytucję forfaitingową
- zbywca wierzytelności uzyskuje natomiast źródło finansowania transakcji

UMOWA FORFAITINGU

- **celem umowy** jest umożliwienie zbywcy wierzytelności osiągnięcie celu gospodarczego przede wszystkim przez umożliwienie uzyskania w szybkim czasie odpowiedniego kapitału;
- umowa umożliwia obrót wierzytelnościami pieniężnymi z tytułu umowy:
 - sprzedaży,
 - dostawy,
 - o wykonanie różnego rodzaju usług,
 - wierzytelnościami wekslowymi,
 - wierzytelnościami objętymi akredytywami,
 - wierzytelnościami powstałymi na tle umów leasingowych

FUNKCJE UMOWY FORFAITINGU

KREDYTOWA

DYSPENSOWA

KUMULACJI
KAPITAŁU

STRONY UMOWY FORFAITINGU

FORFAITYSTA –
ZBYWCA
WIERZYTELNOSCI

FORFAITER –
INSTYTUCJA
FORFAITINGOWA

PODMIOTY DODATKOWE

DŁUŻNIK

**PODMIOT
UDZIELAJĄCY
ZABEZPIECZENIA**

RODZAJE FORFAITINGU

WŁAŚCIWY

- wraz ze sprzedażą wierzytelności pieniężnej zbywca wierzytelności zostaje zwolniony od wszelkiej odpowiedzialności dotyczącej sprzedanej wierzytelności;
- ciężar odpowiedzialności obciąża instytucję zajmującą się forfaitingiem (od przejścia wierzytelności ponosi odpowiedzialność za wypłacalność dłużnika, ryzyko zmian oprocentowania kapitału, ryzyko walutowe, ryzyko zmian gospodarczych);
- wraz z przejściem na instytucję wierzytelności ponosić on będzie ryzyko wypłacalności dłużnika;
- do momentu zawarcia umowy ryzyko to obciążało zbywcę wierzytelności;
- dochodzi do definitywnego przejścia wierzytelności przedsiębiorcy na rzecz instytucji zajmującej się forfaitingiem (wierzytelność nie może powrócić do zbywcy, nie łączy się z prawem regresu)
- nawet w przypadku niewypłacalności dłużnika instytucja nie może żądać od przedsiębiorcy równowartości nieściągniętej wierzytelności

NIEWŁAŚCIWY

- brak jest obciążenia instytucji zajmującej się forfaitingiem wszelkim ryzykiem związanym z przejmowaną wierzytelnością;
- mimo zawarcia umowy ryzyko nadal związane jest ze zbywcą wierzytelności;
- brak jest definitywnego przejścia wierzytelności na rzecz instytucji zajmującej się forfaitingiem;
- prawo regresu – w przypadku niewypłacalności dłużnika.

PRZEDMIOT UMOWY FORFAITINGU

- wierzytelność pieniężna
- przedmiotem forfaitingu zazwyczaj jest jedna, indywidualnie oznaczona wierzytelność
- zbywane wierzytelności w ramach umowy forfaitingu charakteryzuje się średnioterminową lub długoterminową formą finansowania, przez okres od sześciu miesięcy do dziesięciu lat.

DODATKOWE USŁUGI

- forfaitingu, podobnie jak w przypadku faktoringu, może być także prowadzenie usług przez forfaitera na rzecz forfetysty

Dodatkowe usługi nie są związane bezpośrednio z przelewem wierzytelności i są wykonywane w zakresie obsługi handlu zagranicznego, np. jako:

- a) badanie warunków płatności i rozliczeń;
- b) uzyskanie odpowiednich zezwoleń np. na przywóz;
- c) obsługa prawna.

ZAWARCIE I FORMA UMOWY

- zawarcie umowy forfaitingu podlega ogólnym zasadom prawa cywilnego dotyczącym zawierania umów; mają tu więc zastosowanie przepisy k.c. dotyczące zawierania umów, czynności prawnych, wad oświadczenia woli, warunku, terminu przedstawicielstwa, swobody zawierania umów:
 - **oferta i jej przyjęcie;**
 - **negocjacje:** w praktyce między zbywcą wierzytelności, a instytucją zajmującą się forfaitingiem; umowa zostaje zawarta jeżeli dojdą do porozumienia co do wszystkich postanowień umowy, które były przedmiotem negocjacji;
 - **aukcja i przetarg.**
- przesłanką skutecznego zawarcia umowy forfaitingu o charakterze podstawowym jest przedłożenie przez zbywcę wierzytelności instytucji zajmującej się forfaitingiem odpowiednich dokumentów określających m. in.:
 - umowę podstawową,
 - wartość przedmiotu umowy,
 - termin,
 - sposób zapłaty,
 - potwierdzenie przez dłużnika przedmiotu tej umowy,
 - związane z przedmiotem prawo rękojmi i gwarancji.
- umowa może być zawarta w formie dowolnej;
- w praktyce zawierana w formie pisemnej – dla celów dowodowych;
- niektóre instytucje zajmujące się forfaitingiem dysponują gotowymi formularzami umów forfaitingowych (umowa formularzowa) – umowa adhezyjna.

ZMIANA I USTANIE UMOWY FORFAITINGU

ZMIANA

- może być dokonana w każdym czasie za zgodną wolą stron:

USTANIE

- podlega ogólnym zasadom wygasania zobowiązań;

Ustanie umowy następuje w przypadkach:

- wykonania umowy zgodnie z treścią zobowiązania,
- rozwiązania umowy za zgodą stron,
- upływu czasu na jaki była zawarta,
- odstąpienia od umowy (powinno być przewidziane umową),
- wypowiedzenia umowy.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

ZBYWCA WIERZYTELNOŚCI – OBOWIĄZKI

- przeniesienie swojego prawa do określonej wierzytelności;
- wydanie wszystkich dokumentów związanych z wierzytelnością;
- świadczenie określonych umową świadczeń pieniężnych określonych umową na rzecz instytucji zajmującej się forfaitingiem; są to **koszty forfaitingu** – obliczane indywidualnie dla każdego zbywcy wierzytelności, które uwzględniają sytuację polityczno-gospodarczą w kraju siedziby dłużnika, rodzaj wierzytelności będącej przedmiotem umowy, wysokość prowizji pobieranej przez instytucję;
- zapłata prowizji na rzecz instytucji zajmującej się forfaitingiem – jest to kwota o jaką instytucja pomniejsza kupowaną wierzytelność (stopa procentowa prowizji waha się z reguły w granicach 15% w stosunku rocznym).

INSTYTUCJA ZAJMUJĄCA SIĘ FORFAITINGIEM – OBOWIĄZKI

- zapłata zbywcy wierzytelności ceny za kupowaną wierzytelność, pomniejszonej o określoną umową prowizję.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NIEWYKONANIE LUB NIENALEŻYTE WYKONANIE UMOWY

- skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umowy określają przepisy ogólne (art. 471 i nast. k.c.) – odpowiedzialność umowna na zasadzie winy;
- strony odpowiadają wobec siebie także z tytułu wyrządzenia szkody – *ex delicto* (art. 415 i nast. k.c.);
- niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy może polegać na:
 - **w przypadku zbywcy wierzytelności:**
 - nieuiszczeniu prowizji,
 - odpowiedzialność za przedmiotową wierzytelność,
 - odpowiedzialność za wady prawne przedmiotowej wierzytelności,
 - za bezzasadne odstąpienie od zawartej umowy;
 - **w przypadku instytucji zajmującej się forfaitingiem:**
 - niezapłaceniu umówionej ceny za przedmiotową wierzytelność;
 - w relacji z dłużnikiem – wg. ogólnych zasad z k.c.
- w przypadku gdy zbywca wierzytelności i instytucja zajmująca się forfaitingiem zawarły umowę przedwstępną, a umowa przyrzeczona nie doszła do skutku, obydwie strony mogą ponosić odpowiedzialność kształtowaną w granicach ujemnego interesu stron – strona poszkodowana może dochodzić naprawienia szkody.
- strony ponoszą także odpowiedzialność w przypadku bezzasadnego odstąpienia od umowy forfaitingu.

FORFAITING A FAKTORING

FORFAITING	FAKTORING
ZAWSZE BEZ REGRESU	WŁAŚCIWY – BEZ REGRESU NIEWŁAŚCIWY – Z REGRESEM
ŚREDNIOTERMINOWA LUB DŁUGOTERMINOWA FORMA FINANSOWANIA	KRÓTKOTERMINOWA FORMA FINANSOWANIA
ŚWIADCZENIE DODATKOWYCH USŁUG, CO DO ZASADY NIE JEST PRZEDMIOTEM UMOWY	ŚWIADCZENIE DODATKOWYCH USŁUG JEST PRZEDMIOTEM UMOWY
PRAWIE ZAWSZE WYSTĘPUJĄ ZABEZPIECZENIA	MOGĄ WYSTĘPOWAĆ ZABEZPIECZENIA
NAJCZĘŚCIEJ TAJNY	NAJCZĘŚCIEJ JAWNY
NIE WYSTĘPUJE FORMA ZALICZKOWA	FORMA ZALICZKOWA I DYSKONTOWA
ZWYKLE POJEDYNCZA, INDYWIDUALNIE OZNACZONA WIERZYTELNOŚĆ	CZĘSTO STOSUNEK PRAWNY O CHARAKTERZE CIĄGŁYM
SPŁACANE WIERZYTELNOŚCI CZĘSTO W FORMIE RAT	SPŁACANIE WIERZYTELNOŚCI W CAŁOŚCI